

Granskning av kommunens hållbarhetsarbete med fokus på miljö- och klimatarbetet

Nynäshamns kommun

Januari 2020

Nasim Khosravi, projektledare

Toussaint Ishimwe, projektmedarbetare

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Syfte och Revisionsfråga	4
1.3 Revisionskriterier	4
1.4 Kontrollmål	4
1.5 Avgränsning	5
1.6 Metod	5
2. Iakttagelser och bedömningar	6
Nedan presenteras granskningsresultatet utifrån vad som framkommit i dokumentstudier och intervjuer. Under varje kontrollmål presenteras iakttagelser och våra bedömningar.	6
2.1 Kontrollmål 1 - Definition av hållbarhet och hållbar utveckling	6
2.1.1 Iakttagelser	6
2.1.2 Bedömning	7
2.2 Kontrollmål 2 - Program för miljö- och klimatfrågor	7
2.2.1 Iakttagelser	7
2.2.2 Bedömning	9
2.3 Kontrollmål 3 - Uppföljningsbara mål, aktiviteter och resurser	9
2.3.1 Iakttagelser	9
2.3.2 Bedömning	10
2.4 Kontrollmål 4 - Tillfredsställande kommunikation kopplat till miljö- och klimatarbetet	11
2.4.1 Iakttagelser	11
2.4.2 Bedömning	11
2.5 Kontrollmål 5 - Löpande uppföljning	12
2.5.1 Iakttagelser	12
2.5.2 Bedömning	13
Revisionell bedömning	13

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nynäshamn kommun genomfört en granskning av kommunens hållbarhetsarbete med särskilt fokus på miljö- och klimatarbetet. Granskningen syftar till att besvara huruvida *kommunstyrelsen bedriver en ändamålsenlig styrning av kommunens hållbarhetsarbete i allmänhet, och miljö- & klimatarbetet i synnerhet?*

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att kommunstyrelsen delvis bedriver en ändamålsenlig styrning av kommunens hållbarhetsarbete i allmänhet, och miljö- samt klimatarbete i synnerhet.

I Nynäshamns kommun finns en strategi för hur övergripande hållbarhetsmål ska uppnås. I övergripande styrdokument har kommunen definierat vad hållbarutveckling innebär. I kommunens dokument *Klimat-och miljömål 2018–2021 - med sikte mot 2045* har visionen brutits ner i flera mål som vägleder verksamhetsorganisationen i deras klimat- och miljöarbete. Vår bedömning är att det genom dokumentet *Klimat-och miljömål 2018–2021 - med sikte mot 2045* finns ett tydligt och ändamålsenligt program för hur kommunen ska arbeta med miljö- och klimatfrågor.

Samtliga nämnder har inkluderat aktiviteter kopplat till miljö- och klimatmålen i sina verksamhetsplaner men dessa aktiviteter täcker inte alla de mål som förvaltningarna är ansvariga för att uppfylla. Samtliga klimat och miljömål ska vara uppnådda senast 2021 och vi bedömer därmed att de redan nu bör vara inkluderade i verksamhetsplanerna. Vi bedömer att ett antal av indikatorerna kopplat till målen i nämndernas verksamhetsplaner är något otydliga och till vissa enstaka mål saknas det indikatorer.

Klimat- och miljömålen har delgivits alla nämnder och förvaltningar och vi bedömer att de finns en dialog om målen mellan kommunens miljöstrateg och verksamhetsorganisationen. Vi bedömer att det görs ändamålsenliga kontroller och uppföljning av klimatmålen men att det finns en del utvecklingsområden. Kopplat till en del av målen bedömer att en mer aktiv central målstyrning från kommunstyrelse sida kan vara nödvändig för att verksamheterna ska röra sig mot beslutade mål. En del i detta kan vara att en samlad uppföljning av måluppfyllnaden görs med tätare intervaller.

Utifrån granskningens iakttagelser och bedömningar lämnar vi följande rekommendationer för det fortsatta miljö- och klimatarbetet inom kommunen:

- Säkerställ att samtliga av de mål som förvaltningarna är ansvariga för att uppnå inkluderas i verksamhetsplanerna samt att handlingsplaner är upprättade för genomförande av åtgärder.

- Ha en mer aktiv centralstyrning av kommunstyrelseförvaltningen genom en mer kontinuerlig måluppföljning av de mål där data finns tillgänglig.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Utgångspunkten för Nynäshamns kommuns klimatarbete är den av kommunfullmäktige antagna styrdokumentet **Klimat-och miljömål Nynäshamns kommun 2018–2021 – Med sikte mot 2045**". Dokumentet består av fyra kapitel innehållandes mål som tar sikte på Nynäshamns bidrag till att motverka klimatförändringar. Klimat- och miljömålen utgår från de mål som är beslutade i Nynäshamns kommuns Mål och budgetdokument, som är kommunfullmäktiges styrdokument för övergripande prioriteringar av kommun verksamhetens inriktning. Klimat- och miljömålen i dokumentet ska genomsyra allt arbete i kommunen.

Kommunstyrelseförvaltningen och kommunstyrelsen följer genom förvaltningarna upp arbetet med de övergripande klimatmålen.

Nynäshamns kommuns revisorer har beslutat att genomföra en granskning av hur kommunen arbetar med hållbarhetsfrågor med särskilt fokus på miljö- och klimatarbete. Granskningen genomförs utifrån en bedömning av väsentlighet och risk av hur hållbarhetsarbetet har implementerats samt att uppföljning sker.

1.2 Syfte och Revisionsfråga

Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfråga:

Bedriver kommunstyrelsen en ändamålsenlig styrning av kommunens hållbarhetsarbete i allmänhet, och miljö- samt klimatarbete i synnerhet?

1.3 Revisionskriterier

- Agenda 2030 - FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling
- Relevanta policys, mål, strategier inom hållbarhetsområdet och miljö- och klimatarbetet som kommunen fattat beslut om

1.4 Kontrollmål

För att besvara revisionsfrågan inriktas granskningen mot följande kontrollmål:

Kontrollmål 1

Nynäshamns kommun har definierat vad hållbarhet och hållbar utveckling innebär för kommunen och det finns en tydlig planering.

Kontrollmål 2

Det finns ett tydligt program för hur kommunen ska arbeta med miljö- och klimatfrågor.

Kontrollmål 3

Hållbarhetsstrategin med tillhörande lokala mål har konkretiserats i uppföljningsbara mål/aktiviteter och erforderliga resurser har avsatts

Kontrollmål 4

Hållbarhetsstrategin och beslutade aktiviteter har kommunicerats i organisationen på ett tillfredsställande sätt

Kontrollmål 5

Det sker en löpande uppföljning av hur arbetet med att nå mål och genomföra aktiviteter fortskrider

1.5 Avgränsning

Granskningen avgränsas till att omfatta kommunstyrelsen.

1.6 Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer samt genomgång av insamlad dokument. Granskning av dokumentation har innefattat relevanta styrdokument och rutiner samt rapporterade resultat och relevant statistik så som:

- Nynäshamn kommuns mål och budget 2019–2022
- Klimat- och miljömål Nynäshamns kommun 2018–2021 (-med sikte mot 2045)
- Nynäshamn kommuns årsredovisning 2018
- Översiktsplan för Nynäshamns kommun
- Uppföljning av Nynäshamn kommuns klimat- och miljömål 2018
- Konkretisering av Miljö- och klimatmål för nämnder och förvaltningar
- Sammanställning av nyckeltal för klimat- och miljömålen 2018–2021

Intervjuer har genomförts med följande funktioner:

- Miljö- och klimatstrateg
- Planeringschef
- Kommundirektör
- Kommunstyrelsens ordförande
- Förvaltningschef för socialförvaltningen
- Ordförande för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
- Förvaltningschef för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
- Förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen

Bedömningskala som används vid bedömning av kontrollmål:

Ej uppfyllt	Red
Delvis uppfyllt	Yellow
Uppfyllt	Green

2. Iakttagelser och bedömningar

Nedan presenteras granskningsresultatet utifrån vad som framkommit i dokumentstudier och intervjuer. Under varje kontrollmål presenteras iakttagelser och våra bedömningar.

2.1 Kontrollmål 1 - Definition av hållbarhet och hållbar utveckling

Kommunen har definierat vad hållbarhet och hållbar utveckling innebär för kommunen och det finns en tydlig planering

2.1.1 Iakttagelser

Kommunens styrdokument för övergripande prioriteringar av verksamheternas inriktning, **Mål och budget 2019–2022**, definierar vad hållbar utveckling innebär för Nynäshamns kommun. Det framgår att hållbarhet är stommen i kommunens styrning och en kontinuerlig process på alla nivåer och i alla delar av kommunens verksamhet.

Definitionen av hållbar utveckling förtydligas genom att den delas in i tre dimensioner, sociala, ekonomiska och ekologiska. Det framgår att de tre dimensionerna hänger ihop och påverkar varandra, och bör därmed inte hanteras var för sig. Dokumentet beskriver att social hållbarhet är målet, dimensionen för ekologi sätter ramarna och ekonomin är ett medel samt en förutsättning för hållbar utveckling.

I kommunens mål och budgetdokument konkretiseras de tre hållbarhetsdimensionerna i tre målområden: *Ett ekonomiskt hållbart Nynäshamn*, *Ett socialt hållbart Nynäshamn* samt *Ett ekologiskt hållbart Nynäshamn*. De tre målområdena innehåller sammanlagt åtta kommungemensamma mål.

Kommunens miljö- och klimatarbete beskrivs inom målområdet "*Ett ekologiskt hållbart Nynäshamn*" som innehåller *mål 8: Nynäshamn kommuns verksamheter främjar biologisk mångfald samt ett hållbart och klimatneutralt samhälle*. Det är främst Mål 8 i Mål och budgetdokument som anger riktningen för kommunens klimat-och miljöstrategi.

Kopplat till Mål 8 har Nynäshamns kommun antagit styrdokumentet *Klimat- och miljömål 2018–2021 - med sikte mot 2045*. Dokumentet specificera Mål 8 i Mål och budget samt att det är kommunens dokument för att uppnå ett ekologiskt hållbart Nynäshamn till 2020 och styra riktningen mot ett Nynäshamn med netto-noll-utsläpp av växthusgaser år 2045.

Dokumentet utgår från nationella miljö- och klimatmål samt FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling. Dokumentet innehåller 28 miljö- och klimatmål som är uppdelade i följande fyra kapitel:

1. Klimat, energi och luft (*mål 1.1 - 1.11*)
2. Hållbar planering och god bebyggd miljö (*mål 2.1 - 2.3*)
3. Fungerande ekosystem och friska vatten (*mål 3.1 - 3.5*)
4. Gifffria och resurssnåla kretslopp (*mål 4.1 - 4.9*)

2.1.2 Bedömning

Vi bedömer att det i kommunens Mål och budgetdokument finns en definition av vad hållbar utveckling innebär för Nynäshamns kommun. Vi bedömer dock att definitionen av kommunens hållbarhetsarbete inom dimensionerna ekonomisk och social hållbarhet kan bli tydligare genom att det exempelvis görs en koppling till agenda 2030 och att kommunen upprättar ett styrdokument som tydligt beskriver hur arbetet med social hållbarhet ska drivas i Nynäshamns kommun.

Vidare bedömer vi att det för miljö- och klimat finns en tydlig definition av vad hållbarhet och hållbar utveckling innebär för kommunen, både på kort och lång sikt. I kommunens dokument *Mål och budget 2019–2022* finns ett övergripande mål som bryts ner i flera mål i dokumentet *Klimat- och miljömål 2018–2021 - med sikte mot 2045*. Dokumentet *klimat- och miljömål 2018–2021* bidrar till att förtydliga planen om att bli en ekologiskt hållbar kommun, genom att bryta ner och konkretisera målet till 28 klimat- och miljömål som följs upp med hjälp av en konkret uppföljningsmetodik.

2.2 Kontrollmål 2 - Program för miljö- och klimatfrågor

Det finns ett tydligt program för hur kommunen ska arbeta med miljö- och klimatfrågor
---

2.2.1 Iakttagelser

Nynäshamns kommuns klimat- och miljömål antogs av kommunfullmäktige i juni 2018. Klimat- och miljömålen utgår från kommunens mål och budget, de globala målen för hållbar utveckling, Sveriges nationella miljömål samt regionala mål.

Dokumentet *Klimat- och miljömål 2018–2021 - med sikte mot 2045* består av 28 miljö- och klimatmål som delas in i 4 kapitel.

- Målen i *kapitel 1. Klimat, energi och luft* inriktar sig på att minska Nynäshamns utsläpp av växthusgaser genom att öka andelen av förnybar energi samt att minska energiintensiteten.
- *Kapitel 2. Hållbar planering och god bebyggd miljö*, behandlar hur natur och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Målen i kapitlet inriktar sig även mot hur byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas så att kommunens klimatpåverkan minskas.

- *I kapitel 3. Fungerande ekosystem och friska vatten* framgår det hur ekosystemet ska värnas samt hur djur- och växtarter ska kunna leva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation.
- *Målen i kapitel 4. Gifffria och resurssnåla kretslopp* beskriver hur spridningen av farliga ämnen ska förebyggas och minska. Målen inriktar sig även på minskat avfall genom mindre matsvinn och ökad återvinning/återanvändning i kommunen.

Varje kapitel utgörs av tabeller där alla klimat- och miljömål finns sammanställda. Tabellerna innehåller fem kolumner som beskriver målet, vem eller vilka som är ansvariga för att målet uppfylls, indikatorer som mäter genomförandet av målet, en kolumn för nuläget som beskriver statusen för indikatorerna samt den sista kolumnen som anger kortfattat vilka andra mål målformuleringen kopplar till.

För varje mål finns en eller flera ansvariga avdelningar eller enheter inom kommunen, som anses extra viktig för att målet ska uppnås.

Klimat- och miljömålen ska genomsyra allt arbete i kommunen, och klimat- och miljöarbetet ska ske med ett lösningsorienterat förhållningssätt. Det framgår också att ett antal av målen kräver samverkan över hela kommunens organisation. Enligt intervjuer har samtliga kommunala verksamheter åtagit sig att arbeta med de mål som de ansvarar för att uppfylla. Förvaltningarna har upprättat handlingsplaner som beskriver hur deras verksamhet ska uppfylla målen. Kommunens miljöstrateg finns tillgänglig för att bidra med kompetens och stöd i utformningen av handlingsplanerna.

De intervjuade uppger att klimat- och miljömålen ger tydliga inriktningar och fokus, samt tillräcklig vägledning vad gäller verksamheternas prioriteringar. De intervjuade upplever att det finns en tydlig röd tråd mellan vision, kommunens övergripande mål och strategin för miljö- och klimatarbete.

För att ytterligare klargöra genomförandet av målarbetet har kommunens miljöstrateg upprättat dokumentet *Konkretisering av klimat- och miljömål*. I dokumentet beskrivs övergripande hur genomförandet av målarbetet går till samt klargörande kring det ansvar som tillfaller respektive nämnd, förvaltning och enhet. Varje nämnd och förvaltning har som ansvar att tillse att relevanta mål finns med i den årliga verksamhetsplanen.

Klimatanpassning

I granskningen framkommer det att klimat- och miljömålsdokumentet inte tar upp frågan om klimatanpassning. En översiktsplan för hela kommunen har tagits fram för att peka ut kommunens långsiktiga vision och ett antal strategiska vägval. Kommunen har gjort en översiktlig klimat- och sårbarhetsanalys avseende naturolyckor med syfte att klargöra konsekvenserna av ett förändrat klimat med stigande havsnivå och ökad nederbörd. Enligt intervjuer finns det idag ingen prioritering för att upprätta ett program för klimatanpassning.

Klimat- och miljösamarbeten

Nynäshamns kommun samarbetar både regionalt och nationellt med olika aktörer inom klimat- och miljöområdet. Kommunen har varit medlem i Sveriges ekokommuner sedan 1995 och är även med i föreningen Klimatkommunerna sedan 2013. Nynäshamns kommun är även en utav de åtta kommunerna inom Södertörn (Botkyrka, Nykvarn, Nynäshamn, Haninge, Huddinge, Salem, Södertälje, Tyresö) och dessa samarbetar bland annat inom energi, transport och miljöfrågor. Miljökontoren i Nynäshamn, Haninge och Tyresö kommun har slagits ihop och bildat ett gemensamt förbund, Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund som har hand om miljö- och hälsotillsynen i de tre kommunerna.

2.2.2 Bedömning

Vår bedömning är att det genom dokumentet *Klimat- och miljömål 2018–2021 - med sikte mot 2045* finns ett tydligt och ändamålsenligt program med en strategi för hur övergripande mål ska nås. Kontrollmålet bedöms därför som uppfyllt. Detta utifrån följande motivering:

- Det finns ett tydligt program för att arbeta med hållbarhet utifrån ett miljömässigt perspektiv, som ger tydlighet givet den ambitionsnivå som Kommunen har.
- Strategin har brutits ned i delar i form av måltabeller som definierar ett antal områden och anger vad kommunen ska prioritera inom dessa områden.
- Målsättningarna är kvantifierade och kopplade till kommunens verksamhet och övergripande mål.

2.3 Kontrollmål 3 - Uppföljningsbara mål, aktiviteter och resurser

Hållbarhetsstrategin med tillhörande lokala mål har konkretiserats i uppföljningsbara mål/aktiviteter och erforderliga resurser har avsatts
---

2.3.1 Iakttagelser

I kommunens styrdokument *Klimat- och miljömål 2018–2021* framgår det att samtliga nämnder och förvaltningar har ansvar för att deras beslut tar hänsyn till och verkar för att de kommunala klimat- och miljömålen uppnås. Samtliga delar i kommunens verksamhet ska arbeta i den riktning som målen anger. För att nå målen är det därför viktigt att varje nämnd tar upp konkreta åtgärder för måluppfyllelse i sina verksamhetsplaner eller andra liknande styrdokument.

Under granskningen framkommer det att samtliga förvaltningar, i samarbete med miljöstrateg, har brutit ner miljö- och klimatmålen i aktiviteter anpassade för den egna förvaltningen. Dessa har sedan förts in i nämndernas verksamhetsplaner. Granskning av samtliga verksamhetsplaner för 2019 visar att en del nämndspecifika mål och konkreta åtgärder antagits med direkt koppling till kommunens klimat- och miljömål. Vi noterar samtidigt att

de åtgärder som tas upp i verksamhetsplanerna inte täcker alla de mål som förvaltningarna är ansvariga för att uppfylla.

Vi noterar att det till målen i de flesta fall finns utvalda indikatorer med tillhörande uppsatta målnivåer som anger måttstock för bedömning av måluppfyllelse.

Avseende frågan om programmet konkretiserats i uppföljningsbara mål eller aktiviteter visar vår granskning att det till de flesta miljö- och klimatmålen finns indikatorer men inte till alla. Indikatorerna kan ses som nedbrutna målsättningar för att mäta de olika verksamheternas klimatarbete och därmed programmets måluppfyllelse.

Varje nämnd tar upp konkreta aktiviteter i sina verksamhetsplaner för måluppfyllelse. Förvaltningarna arbetar självständigt med att ta fram konkreta handlingsplaner, genomföra aktiviteter samt följa upp. Kommunen har idag en miljöstrateg som samordnar och arbetar med kommunens fyra förvaltningar genom att ge stöd vid framtagning av aktiviteter, analys av måluppföljning samt ser till att alla avdelningar arbetar mot samma riktning för att uppnå det övergripande målet "Ett ekologiskt hållbar Nynäshamn". Miljöstrategen rapporterar till planeringschefen som har samordningsansvar för alla klimat- och miljöfrågor och rapporterar vidare till kommundirektören.

Resurser

I form av personella resurser finns det inom kommunen en anställd miljöstrateg som har direktkontakt med ansvariga avdelningschefer i de olika förvaltningarna. Bland de intervjuade anses det i nuläget finnas tillräckligt med övriga resurser för att uppfylla målen. Det framkommer i intervjuer att förvaltningarna inte har utnyttjat stödet som finns från miljöstrategen och planeringsavdelning i den grad som är möjligt. Med tanke på att rollen och programmet tillsattes 2018 har alla delar i verksamhetsorganisationen inte hunnit få en djupare bild av programmets innehåll och miljöstrategens roll. Det framgår i styrdokumentet *Klimat- och miljömål 2019–2021* att den/de ansvariga ska bedöma behovet av resurser (t.ex. pengar eller arbetstid) och påtala detta om det behövs tillföras resurser för att uppnå mål som de ansvarar för.

2.3.2 Bedömning

Vi bedömer att kommunens miljö- och klimatmål till viss del har konkretiserats i uppföljningsbara mål/aktiviteter. Kontrollmålet bedöms därför som delvis uppfyllt. Detta utifrån följande motivering:

- Samtliga nämnder har inkluderat aktiviteter kopplat till miljö- och klimatmålen i sina verksamhetsplaner men dessa aktiviteter täcker inte alla de mål som förvaltningarna är ansvariga för att uppfylla.
- Indikatorer saknas eller är otydliga kopplat till en del av de målen som lyfts i verksamhetsplanerna. Det är för utomstående betraktare inte alltid tydligt hur målen brutits ner i aktiviteter och hur dessa aktiviteter mäts.

Det är svårt att bedöma om tillräckliga resurser har avsatt men vi bedömer det som positivt att det i styrdokumentet tydligt framgår att den/de ansvariga ska påtala om de upplever att mer resurser krävs för måluppfyllnad. Vi bedömer även att verksamheten har en bra samverkan kommunens miljöstrateg vilket bidrar till en mer ändamålsenlig utformningen av handlingsplaner.

2.4 Kontrollmål 4 - Tillfredsställande kommunikation kopplat till miljö- och klimatarbetet

Hållbarhetsstrategin och beslutade aktiviteter har kommunicerats i organisationen på ett tillfredsställande sätt
--

2.4.1 Iakttagelser

Framtagandet av kommunens miljö- och klimatmål har skett genom dialog med nämnder och förvaltningar. Målen antogs av kommunfullmäktige i juni 2018 och sedan dess har kommunens miljöstrateg arbetat med att kommunicera ut målen och dess innehåll till kommunens nämnder och förvaltningar. Genom kunskapshöjande aktiviteter, dialog samt uppföljningsarbetet har det skapats kännedom om målen och stöd har givits i utformningen av handlingsplaner och aktiviteter. Vi noterar att det finns ett nära samarbete mellan miljöstrateg och nämnderna i arbetet med att inkludera klimat- och miljömålen i verksamhetsplanerna.

I genomförda intervjuerna framgår det att det finns god kännedom om målen och dess innehåll inom verksamhetsorganisationen, vi noterar samtidigt att kunskapsnivån skiljer sig mellan de olika förvaltningarna. De intervjuade upplever målen som tydliga. I en del av intervjuerna framgår det att en del indikatorer för programmets genomförande upplevs som något otydliga. Vidare ansåg majoriteten av de intervjuade i granskningen att verksamheterna genomsyras av de övergripande målen.

Vi noterar slutligen att det på kommunens hemsida finns en sida som behandlar miljö- och klimatmålen samt det pågående miljöarbetet.

2.4.2 Bedömning

Vi bedömer att kommunens miljö- och klimatmål har kommunicerats på ett tillfredsställande sätt i organisationen. Bedömningen baseras på att målen delgivits samtliga nämnder efter att de antagits av kommunfullmäktige. Vi bedömer att det finns en levande och kontinuerlig dialog om målen mellan kommunens miljöstrateg och förvaltningar. Kontrollmålet bedöms således som uppfyllt.

2.5 Kontrollmål 5 - Löpande uppföljning

Det sker en löpande uppföljning av hur arbetet med att nå mål och genomföra aktiviteter fortskrider

2.5.1 Iakttagelser

Granskningen styrker att kommunens klimat- och miljömål följs upp tre gånger per år, två gånger tertiälvis samt under bokslut. Planeringschefen och miljöstrategen har helhetsansvar för att ta fram ett sammanhållet övergripande uppföljningsdokument för mål 8 *“Nynäshamns kommuns verksamheter främjar utvecklingen av ett långsiktigt hållbart och klimatneutralt samhälle”* utifrån det arbetet som görs på nämndnivå. Dokumentet presenteras sedan för kommunstyrelsen.

Målen med tillhörande indikatorer följs upp på årsbasis för samtliga nämnder tillsammans med kommunens miljöstrateg. Kommunfullmäktige följer inte upp samtliga 28 klimat- och miljömål, utan uppföljning sker övergripande för kommunfullmäktiges Mål 8 genom de fyra målkapitel (se avsnitt 2.1.1) som presenteras i styrdokumentet Klimat- och miljömål 2018–2021. Uppföljningsmetodiken och de avvägningar som ligger till grund för den årliga uppföljningen av respektive målkapitel finns beskrivet i ett dokument som vi har fått ta del av under granskningen.

Kommunstyrelseförvaltningen och kommunstyrelsen väger samman samtliga klimat- och miljömål under varje målkapitel till ett genomsnittligt målkapitelvärde utifrån flera olika målindikatorer som presenteras i klimat- och miljömålsdokumentet. Vid uppföljningen tilldelas respektive målindikator en siffra mellan 1 och 3 beroende på utvecklingen sedan föregående år enligt:

- 1= Negativ utveckling
- 2= Det går inte att se en tydlig utveckling
- 3= Positiv utveckling

Det har inte varit möjligt att genomföra det beskrivna uppföljningsarbetet under 2018 års mål och budget, utan blir gällande i samband med uppföljningen av 2019 års mål och budget. Enligt intervjuer har uppföljningen av klimat- och miljöarbetet i kommunen blivit effektivare samt att ansvarsfördelning för uppföljning blivit tydligare. Större fokus ligger på att nämnderna ska ta fram mätbara aktiviteter och arbeta fram tydliga nyckeltal med stöd av miljöstrategen. Resultatet för 2019 årsuppföljning förväntas vara sämre än tidigare år enligt intervjuer. Anledningen till detta ska vara att målen är nya och att nämnderna har haft vissa utmaningar med genomförandet av åtgärder.

Vi noterar att det att det för en del indikatorer finns utmaningar med fördröjning av data, i vissa fall kan fördröjningen för leverans av data vara mer än ett år.

2.5.2 Bedömning

Vi bedömer att det sker ändamålsenliga kontroller och uppföljning av klimatmålen men att det finns en del utvecklingsområden.

Ett antal av indikatorerna kopplat till kommunens miljö- och klimatmål bygger på data som levereras med stor fördröjning, således uppstår det en möjlig risk att förvaltningar och nämnder inte kan bedöma effekten av genomförda aktiviteter vilket kan leda till att ansvariga inte har möjlighet att vidta åtgärder vid brister.

Vi bedömer också att tätare och mer kontinuerliga uppföljningar på indikatorer där data finns tillgänglig skulle bidra till en mer aktiv styrning av kommunens klimat- och miljöarbete. Vi gör den bedömningen utifrån intervjuer med ansvariga inom förvaltningarna samt utfallen på en del av målen.

Revisionell bedömning

Vår sammanfattande revisionella bedömning är att kommunstyrelsen delvis bedriver en ändamålsenlig styrning av kommunens hållbarhetsarbete i allmänhet, och miljö- samt klimatarbete i synnerhet

I Nynäshamns kommun finns en strategi för hur övergripande hållbarhetsmål ska uppnås. I övergripande styrdokument har kommunen definierat vad hållbarutveckling innebär. I kommunens dokument *Klimat- och miljömål 2018–2021 - med sikte mot 2045* har visionen brutits ner i flera mål som vägleder verksamhetsorganisationen i deras klimat- och miljöarbete. Vår bedömning är att det genom dokumentet *Klimat- och miljömål 2018–2021 - med sikte mot 2045* finns ett tydligt och ändamålsenligt program för hur kommunen ska arbeta med miljö- och klimatfrågor.

Samtliga nämnder har inkluderat aktiviteter kopplat till miljö- och klimatmålen i sina verksamhetsplaner men dessa aktiviteter täcker inte alla de mål som förvaltningarna är ansvariga för att uppfylla. Samtliga klimat och miljömål ska vara uppnådda senast 2021 och vi bedömer därmed att de redan nu bör vara inkluderade i verksamhetsplanerna. Vi bedömer att ett antal av indikatorerna kopplat till målen i nämndernas verksamhetsplaner är något otydliga och till vissa enstaka mål saknas det indikatorer.

Klimat- och miljömålen har delgivits alla nämnder och förvaltningar och vi bedömer att de finns en dialog om målen mellan kommunens miljöstrateg och verksamhetsorganisationen. Vi bedömer att det görs ändamålsenliga kontroller och uppföljning av klimatmålen men att det finns en del utvecklingsområden. Kopplat till en del av målen bedömer att en mer aktiv central målstyrning från kommunstyrelse sida kan vara nödvändig för att verksamheterna ska röra sig mot beslutade mål. En del i detta kan vara att en samlad uppföljning av måluppfyllnaden görs med tätare intervaller.

Bedömning görs utifrån följande kontrollmål:

Kontrollmål	Bedömning
<p>Nynäshamns kommun har definierat vad hållbarhet och hållbar utveckling innebär för kommunen och det finns en tydlig planering.</p>	<p>Uppfyllt</p> <p>Kommunen har definierat vad hållbar utveckling innebär och det finns en strategi för hur de övergripande målen ska uppnås.</p>
<p>Det finns ett tydligt program för hur kommunen ska arbeta med miljö- och klimatfrågor</p>	<p>Uppfyllt</p> <p>Vår bedömning är att det genom dokumentet <i>Klimat-och miljömål 2018–2021 - med sikte mot 2045</i> finns ett tydligt och ändamålsenligt program med en strategi för hur övergripande mål ska nås.</p>
<p>Hållbarhetsstrategin med tillhörande lokala mål har konkretiserats i uppföljningsbara mål/aktiviteter och erforderliga resurser har avsatts.</p>	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Samtliga nämnder har aktiviteter kopplat till miljö- och klimatmålen i sina verksamhetsplaner men dessa aktiviteter täcker inte alla de mål som förvaltningarna är ansvariga för att uppfylla.</p>

Uppfyllt

Hållbarhetsstrategin och beslutade aktiviteter har kommunicerats i organisationen på ett tillfredsställande sätt.

Målen har delgivits samtliga nämnder efter att de antagits av kommunfullmäktige. Det finns en kontinuerlig dialog mellan miljöstrateg och förvaltningarna om klimat- och miljömålen.

Delvis uppfyllt

Det sker en löpande uppföljning av hur arbetet med att nå mål och genomföra aktiviteter fortskrider.

Det sker ändamålsenliga kontroller och uppföljning av klimatmålen. Vi bedömer att det för en del av målen finns behov av en mer kontinuerlig uppföljning.

Utifrån granskningens iakttagelser och bedömningar lämnar vi följande rekommendationer för det fortsatta miljö- och klimatarbetet inom kommunen:

- Säkerställ att samtliga av de mål som förvaltningarna är ansvariga för att uppnå inkluderas i verksamhetsplanerna samt att handlingsplaner är upprättade för genomförande av åtgärder.
- Ha en mer aktiv centralstyrning av kommunstyrelseförvaltningen genom en mer kontinuerlig måluppföljning av de mål där data finns tillgänglig.

2020-01-28

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Nynäshamns kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 19 augusti 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.